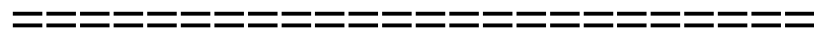

HIỂU LÂM HAI CHỮ TỪ BI

Người đời phần đông hiểu lầm hai chữ từ bi và họ cho từ bi cũng giống như bát ái, từ đó họ ghép chung lại thành bốn chữ từ bi bát ái, tệ hơn nữa họ dùng những từ thế tục giải thích từ bi là thương yêu giống như ngoài đời gọi nam nữ thương yêu nhau; họ gọi như thế có tách cách hạ nhục Phật giáo.

Đã vậy từ bi không phải bát ái, từ bi là của đạo Phật và bát ái là của đạo thiên chúa, bát ái là yêu sâu rộng nhưng yêu thì có mặt trái, nghĩa là yêu không được thì thù, thương không được thì ghét; còn từ bi thì không có yêu thù thương ghét.

Ý nghĩa và giá trị từ bi:

“Từ năng giữ lạc chúng sanh, bi năng bạt khổ chúng sanh, nghĩa bóng là tôn trọng sự sống của chúng sanh và bảo vệ sự sống của chúng sanh.

Từ Bi, [Theo Phật Học Từ Điển của Đoàn Trung Còn: “Từ: thương tưởng, dốc lòng làm lợi ích, an

lạc cho chúng sanh. Bi: Đau xót trước những cảnh khổ não, hoạn nạn, ưu sầu của chúng sanh, dốc chí ra tay cứu vớt họ.”]

[Cũng trong Phật Học Từ Điển của Đoàn Trung Còn, Chư Bồ Tát trong khi giáo hóa, tế độ chúng sanh, thường thi thố ba điều kiện từ bi:

“1.- Chúng sanh duyên từ bi: Bồ Tát đem trí bình đẳng mà quán xét tất cả chúng sanh, xem họ như con cháu trong nhà, vận chuyển tâm đại Từ Bi mà tế độ họ, khiến tất đều được an lạc.”

“2.- Pháp Duyên từ bi: Bồ Tát đem trí bình đẳng mà quán xét tất cả pháp, thấy tất cả đều do nhân duyên hòa hợp mà sanh ra, biết rõ các pháp đều chẳng có tự tánh, thẳng thật. Tuy biết là chẳng có tự tánh, chẳng thật, nhưng cũng vận chuyển tâm từ bi để tế độ các chúng sanh, khiến cho tất cả đều được an lạc.”

“3.- Vô Duyên Từ Bi: Bồ Tát đem trí bình đẳng một cách vô tâm để giúp đỡ các chúng sanh, nhờ đó họ hưởng được các lợi ích an lạc.”

Bồ Tát vận chuyển từ bi ấy lan tràn, bao bọc pháp giới, khiến cho chúng sanh dứt khổ nạn được an vui.

Tóm lại, trình bày hai chữ từ bi của Phật giáo không bao giờ tìm thấy trong bát ái, cũng không bao giờ tìm thấy trong thương yêu. Chiều sâu giá trị của từ bi được thể hiện trong ba lĩnh vực, chúng sanh duyên từ, pháp duyên từ, vô duyên từ và còn sâu hơn nữa từ bi được Bồ Tát vận chuyển bao trùm, lan tràn bao bọc pháp giới, khiến chúng sanh dứt khổ được vui.

Viết Xong ngày 23-07-2022

Tác giả: Thích Thắng Hoan

Chùa Bảo Phước

Trung Tâm Trước Tác Phiên Dịch